

Camelia Cavadia

Purgatoriul îngerilor

---

*

În tabără.

Cum mi-am câștigat numele

— Mă cheamă Teodor. Nu Sfrijitu, nu Ochiosu, ci Teodor. Dacă mă strigați altfel, n-o să răspund, nici măcar nu o să mă întorc, o să mă strigați degeaba. Mă cheamă Teodor, am mai spus o dată, cu cel mai hotărât glas de care eram în stare, chiar dacă sufletul meu tremura de frică.

După asta s-a lăsat liniștea, de parcă vorbele mele ar fi reușit să oprească totul în loc. În alea câteva clipe am stat și eu împietrit, fără ca măcar să respir. Așteptam, cu toate că habar n-aveam ce.

— Uite-l și pe mucosul ăsta! s-a ridicat vocea stăpânului Sabad, tăind liniștea. Te pomenești că-mi dai ordine acuș! Ascultă, băi, țacă, o să te strig cum vreau eu, iar tu o să salți îndată ce te-am strigat. Ai înțeles?

— Nu! Mă cheamă Teodor, am continuat eu să mă țin tare de parcă toată viața mea ar fi depins de acel moment. Dacă mă strigați așa, ascult, dacă nu, mă fac că nu aud! am spus surprinzându-mă și pe mine.

N-am terminat bine de spus asta că m-am trezit cu o scatoalcă peste ureche, de am simțit că-mi explodează capul. Am crezut că-mi curge sânge din ureche, de la țuitul ce mi se strecura ca un vierme până în creier. Poate și de-aia am început să-mi tot duc mâna la ureche, așteptându-mă să văd roșu pe ea. Fără să-mi dau seama de unde am avut atâta putere, am început să țip — mai mult ca să-mi acopăr țuitul din ureche — și-apoi ca să le arăt că nu sunt vreun fricos.

— Mă cheamă Teodor. Teodor e numele meu! Te-o-dor! Te-o-dor! am început să urlu de-a binelea.

Dar m-am trezit luat pe sus și băgat într-o cameră din care am auzit cum încuia ușa pe dinafară.

— Nimeni nu-i dă apă, nici mâncare, până nu zic eu! a răcnit Sabad.

Și nimeni nu i-a încălcat ordinul. Ceea ce nu era așa de rău, că și-așa nu-mi doream să văd pe nimeni.

Am stat nemâncat două zile și două nopți și am făcut pipi într-o cutie de tablă din care am scos șuruburile care se găseau în ea. Restul nu mi-a venit să fac. Norocul meu.

După alea două zile a apărut la ușă Sabad. M-aș fi scăpat pe mine de frică, dacă aș fi avut ce, dar așa.... Ținea în mână o curea care sâsâia la mine ca un șarpe. Stăpânul m-a întreat:

— Cum ziceai că te cheamă?

— Teodor! i-am răspuns plin de ură.

— Teodor, ai?

Tremuram ca naiba, dar nu voiam să mă las. Sabad agita cureaua și așteptam să mă lovească. Însă deocamdată o lovea doar ușor de el. Cureaua părea să rădă în continuare la mine, ca să-mi facă-n ciudă. Iar stăpânul Sabad mă privea direct în ochi încercând să mă sperie. Da' n-am plecat privirea nici eu. L-am înfruntat cât am putut și chiar am crezut că am câștigat.

Prima lovitură a venit pe neașteptate. Întâi am auzit șuieratul și abia apoi am simțit arsura.

— "Tu-ți grijania mă-tii de sfrijit! Crezi că poți să te pui cu mine? a urlat Sabad, abătând asupra mea curelele care mușcau din mine precum gurile căscate ale unui balaur cu multe capete.

Credeam că o să mă despice în mii și mii de bucățele. Dădea și înjura, dădea și înjura, iar eu încercam să acopăr cu mâinile mele magice locurile unde cureaua înroșea carnea. De data asta însă mâinile nu m-au putut ajuta. Am încasat o bătaie soră cu moartea și în gând îmi ziceam că așa se moare vitejește. Din clipă în clipă mă așteptam să cad și tot încercam să mă gândesc la ceva frumos, pentru ca acela să fie ultimul lucru cu care să plec din lumea asta. Nu mi-a venit însă nimic în minte.

Apoi, la fel de brusc cum a început să mă bată, a și terminat. Stăpânul Sabad m-a lăsat întins pe jos, plin de dungi înroșite și a dispărut înainte să apuc să spun ceva. Simțeam că, din fiecare loc unde mă lovise cureaua, ieșeau flăcări. Că toată carnea o să mi se transforme în cărbuni încinși. Din ăia de care aprindeau uneori ca să nu-nghetăm de tot. Îmi doream din suflet să mor odată, pentru că simțeam că oricum n-am cum s-o mai duc mult. Și-atunci, la ce bun s-o mai prelungesc?

Am început să plâng încetitor, nu doar de durere, mai mult de oftică. C-am trăit degeaba. Așa cum ne necăjea tanti Loneta deseori. „Mă, să nu faceți umbră pământului degeaba!“, ne spunea, da' drept să spun nu știu ce-o însemna. Ciudat mai eram și eu! În loc să-mi pese că mor, îmi păsa mai mult de ceea ce-o să zică tanti Loneta despre mine. Mă dădusem mare cu vitejia mea, da' acu' plângeam pe-nfundate, de frică și singurătate. Tot ce-mi doream era să nu mă audă stăpânul', ca să nu se bucure de ce mi-a făcut. De frica lui nici măcar nu puteam închide ochii, așa că plângeam cu ei deschiși. Cum îi închideam pentru o clipă, cum apărea fața dușmanului deasupra mea.

Stăpânul Sabad aducea cu o fiară, mai mult lup decât om, indiferent că era supărat sau nu. Părea că mârâie tot

timpul, cu toate că nu venea niciun zgomot dinspre el. Botul ascuțit ca de câine se termina cu doi colți ieșiți în afară, ca la sălbaticiuni. Stăpânul Sabad era o matahală, atât de înalt, că aveai impresia că atinge cerul cu capul. Laba piciorului era și ea uriașă, iar palmele — două lopeți enorme. Nu-ți doreai să te lovească. Arăta diform. Dar nu ca Manuel, care era bolnav, ci altfel. Nu știi să explic prea bine. La Sabad unele părți ale corpului păreau crescute prea mult, cu toate că n-aș ști să zic care; fin'că totul era mare la el. Poate de-aia își ținea mai mereu umerii lăsați, doar-doar s-o face mai mic, de parcă ar fi fost vina lui că a crescut atât de mult! Asta nu era valabil și atunci când se înfoia ca un curcan și-și umfla pieptul. Umerii i se îndreptau în același timp ca la comandă. Atunci chiar era uriaș. Un singur lucru nu se potrivea la stăpănu' și mi-a luat mult ca să-mi dau seama care. Ochii. Mici, negri, apropiați. Păreau ai altcuiva. Nepotrivii deloc cu fruntea nici îngustă, nici lată, cu gura rânjită și nasul borcănat. Două mărgelile de sticlă ce luceau ciudat și-n lumina soarelui și la miezul nopții. Ochii lui mă îngrozeau mai mult decât orice altceva. Pen'că păreau lipsiți de viață de parcă cineva ar fi scos din ei lumina și le-ar fi lăsat doar întunericul.

Avea părul sărmos ca o perie și asta-l făcea și mai mult să semene a lup. Pielea era aspră și ea, dar plăcută la culoare. Cre'că ăsta era lucrul care-mi plăcea cel mai mult la el. Amestecul ăla de maroniu și lapte.

Mersul îi era atât de apăsător, că te așteptai să lase gropi în urma lui. Cu toate astea, era sprinten ca nimeni altul stăpănu' Sabad și făcea un pas cât zece de-ai noștri. Bine, noi eram și copii, da' totuși...

E beton stăpănu' și nu știi pe niciunul dintre noi pe care să nu-l apuce tremuraturul numai la vederea lui.

La drept vorbind, și eu tremuram și, așa întins pe jos cum eram, am început să mă mir de curajul cu care îl înfruntasem. Îmi era însă clar că, dacă urma să mă încingă din nou, nu mai aveam cum să scap cu viață. Nici de data asta nu eram sigur că o să scap, dar parcă îmi mai venisem în fire.

Când am auzit cheia răsucindu-se în ușă în toiul nopții am crezut că s-a întors Sabad și o să tabere din nou pe mine. Mi-am adunat puterile, m-am înghesuit într-un colț și-am așteptat să plouă iar cu lovituri. Însă nu era el, ci tanti Loneta care-și plimba cu greutate curul mare și picioarele enorme prin încăpere, făcându-mi semne disperate să tac. Mi-a dat să beau lapte cald în care înmuiase câteva bucățele de pâine. Pe urmă a început să mă ungă pe corp cu o chestie urât mirositoare. Abia la un asemenea gest de bunătate mi-a venit să plâng de-adevăratelea și doar când am fost din nou amenințat cu bătaia am reușit să mă potolesc.

— Încetează, drace împelițat! Nu te mai smiorcăi și ține-ți gura! Stai locului! Mănâncă și taci!

— Da' mă ustură rău! Nu e loc care să nu mă doară, tanti Loneta!

— Să te usture, dacă ești tare-n gură! Sfrijitule, dacă vrei să nu te omoare în bătaie, cel mai bine e să ascuți și să faci cum spune Sabad. El e stăpănu'.

— Nu! Mă cheamă Teodor și mai bine mor decât să nu-mi apăr numele!

— Doamne, cât de prost ești, mă', copile! Crezi că poți să te pui cu el? O să te omoare în bătaie dacă o ții tot așa!

— Să mă omoare, tot nu-mi place să trăiesc!

— Ce prostii spui acolo? Toată lumea vrea să trăiască!

— De ce? Eu nu vreau. Decât așa, mai bine mor!

— Habar n-ai ce vorbești, mucosule! Mâncare ai, un acoperiș deasupra capului ai, iar banii-i câștigi ușor. Ce-ți lipsește?

— Tot!

Habar n-aveam ce vreau să zic, dar așa mi-a venit. Și asta pen'că atunci mi-am dat seama că duc mereu dorul unor lucruri pe care nici nu știu să le gândesc. Sufeream după ceva ce apucasem să trăiesc, fără să știu prea bine ce. Un fel de amintire fără formă pe care sufletul meu o purta și pe care o mângâia mereu la nevoie. Și mai era ceva fără explicație. Niciodată nu mă simțeam întreg. O parte din mine era aici și o parte, altundeva. De parcă eu aș fi fost doi oameni. Știu că nu e ușor de înțeles, da' așa mă simțeam. Câteodată eram bucuros fără să știu de ce, iar alteori, trist fără motiv. Parcă aș fi fost rupt în două. Până și eu îmi dau seama că sunt cam ciudat, în fine, altfel decât copiii de aici.

— Băiete, ești *perdut* cu totul! O să fie vai de capu' tău dac-o s-o ții așa. Că Sabad n-are răbdare cu de-alde ăștia ca tine. O să fie ori ca el, ori deloc! Ia aminte ce spun!

Chiar dacă tremuram numai la gândul că Sabad ar putea veni să mă bată din nou, am hotărât în acea noapte că e mai bine să mor decât să-mi pierd numele. În temnița aia, îmi dădusem seama că singurul lucru adevărat pe care-l descoperisem despre mine era că mă cheamă Teodor. Și eram gata să plătesc cu viața pentru numele ăsta. Nu eram curajos, ci doar hotărât să apăr singurul lucru care simțeam că e al meu cu adevărat.

Cu toate astea, o minșisem pe tanti Loneta. Îmi părea rău să renunț la viață și la lume, să nu mă mai bucur de Manuel, singurul meu prieten, nici de admirația oamenilor pe care îi distram. Mulți dintre ei scoteau imediat

bănuți din buzunare sau din geți când mă vedeau făcând jonglerii cu mingiuțele. De ce să nu recunosc, mă simțeam apreciat și lucrul ăsta îmi făcea bine. Și, cu toate că-mi era frică de ce urma, în noaptea aia m-am culcat liniștit. Mi-am găsit cu greu o poziție în care să nu mă apăs prea tare peste carnea înroșită, gata să se despică în orice moment. Totuși, după ce mă unsese tanti Loneta cu maglavaisu' ăla împuțit, durerile nu mai erau așa ascuțite.

Abia a treia zi dimineată ușa s-a deschis la perete și în dreptul ei a apărut Dido, mâna dreaptă a stăpânului. Fără să vreau, privirile mi s-au dus țintă la mâinile lui, să văd dacă a venit să mă bată. N-avea nimic. Doar privirea îi era de oțel.

— Ieși! mi-a zis.

Iar eu nu știam dacă e de-adevăratelea sau doar își bate joc de mine.

— Ieși! a urlat el de data asta și într-o secundă am fost în picioare, strecurându-mă pe lângă el, fără să-mi vină să cred că mă lasă să ies cu adevărat.

Neștiind încotro s-o apuc, m-am dus spre camera pe care o împărțeam cu ceilalți copii, deja plecați la produs bani. Cum nimeni n-a venit la mine decât pe seară, am stat cuminte în patul meu și, în loc să mă bucur că am scăpat cu bine, am plâns pe-nfundate, până ce au început să se adune copiii. S-au mirat cu toții când au dat cu ochii de mine, dar nimeni nu m-a întrebat nimic. S-au zgâit la rănile mele, dar tot n-au scos niciun cuvânt. Nici măcar Sorel, care era cel mai băgăcios dintre toți. Nici măcar Tartoru, care nu mă slăbea niciodată și se lua de mine.

Seara ne-au chemat la masă și m-am dus și eu. Mi-era frică să dau cu ochii de Sabad și de oamenii lui, așa că în

timpul mesei am stat mai mult cu capu' în farfurie. Am mâncat în liniște și fiecare înghițitură mi s-a părut mai bună ca niciodată. La sfârșit am dat să mă ridic odată cu ceilalți copii, da' Sabad a zis:

— Tu rămâi! și, chiar dacă n-am ridicat ochii înspre el, am știut că vorbește cu mine.

M-am pregătit pentru ce era mai rău și am rămas. În timp ce părăseau încăperea, ceilalți se uitau cu milă la mine și cred că a fost prima dată când am văzut așa ceva în ochii lor. Lucrul ăsta m-a bucurat. Poate că totuși nu erau nici ei chiar așa de răi! Și poate că doar așa se arătau cum erau cu-adevărat.

— Cum ziceai că te cheamă? m-a întrebat Sabad ținându-mă cu privirea.

— Teodor, am răspuns, încercând să par de neclintit.

Preț de câteva secunde nu s-a întâmplat nimic; stăpânul a continuat să mă măsoare, ca și când ar fi vrut să-mi pătrundă în cap și în suflet și să scormonească acolo. Căuta să vadă ce naiba e în neregulă cu mine, de nici cea mai cruntă bătaie nu mă adusese cu picioarele pe pământ.

— Știi că pot să te distrug c-o labă, nu? m-a întrebat Sabad fără să clipească.

— Știu!

— E bine că știi și e bine să nu uiți asta niciodată!

Am stat așa momente lungi; eu abținându-mă cu greu să nu încep să mă bâțai de frică, încleștându-mi fălcile ca să nu-mi clănțane dinții, iar Sabad complet nemișcat, niciun mușchi nu-i tresărea pe chip. Cred că dacă mai stăteam doar un pic, în cele din urmă i-aș fi zis că poate să-mi spună sfrijitu', să-mi spună cum vrea el, chiar și blegu', chiar și prostu', oricum, numa' să mă

lase în pace. Eram pe punctul de a izbucni în plâns, când Sabad a zis:

— Poți să-ți păstrezi numele, dar să nu uiți niciodată cine e stăpânul aici, ai înțeleș?

Și fără să aștepte un răspuns, Sabad s-a ridicat și-a dispărut înainte să-mi dau seama.

Când am rămas singur în încăperea am dat drumul lacrimilor. Nu știu ce naiba era cu mine, de plângeam atâta!

După ce m-am liniștit, m-am șters la ochi și la nas cu poala bluzei și am respirat adânc. Chiar dacă mă lăsase să câștig și înțelesesem că fusese pur și simplu voia lui, tot era o chestie tare. Câștigasem, era cel mai bun lucru care mi se întâmplase de când mă aflam aici. Aveam nume. Aveam numele MEU.

Vestea că pot să mi-l păstrez s-a răspândit repede în rândul celorlalți copii și, deși nimeni nu m-a strigat Teodor, am simțit că am crescut în ochii lor și le-am câștigat respectul. Unii m-au urât și mai mult, câțiva m-au înconjurat cu un fel de admirație, în timp ce alții m-au privit cu teamă. Nu știu cum să zic, da' chiar și eu am început să mă privesc altfel. Îmi dădusem seama că înăuntrul meu se ascunde un om care poate să lupte pentru ceva în care crede. Că nu mai sunt doar un copil folosit la nevoile altora. Nu știam prea bine cine sunt sau ce-i cu mine, da' măcar aflasem cum mă cheamă. Și ce era mai important, aflaseră și ceilalți.

Prietenul meu Manuel a fost primul care mi-a pomenit numele, dar, din păcate, a zis doar atât:

— Aud că ai un nume.

— Da, am zis simplu, fără să știu ce altceva să spun. Și nici el n-a adăugat nimic, ci doar a dat din cap de câteva

ori. Aș fi vrut să-l întreb multe, să vorbim despre asta, da' n-am îndrăznit. Poate și pen'că știam că nu o să obțin nimic în plus. Așa era el, închis.

Totuși, m-am bucurat că vestea s-a împrăștiat ca un foc suflat de vânt în toată tabăra și că am devenit peste noapte singurul băiat cu nume adevărat de aici; în afară de Manuel, bineînțeles, și de oamenii mari care erau șefi pe-acolo.

De când mă știu, toți m-au strigat *Sfrijitu*, după tanti Loneta; probabil că m-aș fi obișnuit cu numele ăsta, dacă nu m-aș fi trezit brusc într-o noapte cu un cuvânt pe buze: Teodor. Am simțit că mă sufoc și că inima e gata să-mi sară din piept. Am început să respir șuierat, ca trenurile ce se auzeau în depărtare și totul în mine s-a neliniștit. Am simțit atunci că o parte din cine eram cu adevărat s-a întors la mine și mi-am dat seama că-mi rostesc propriul nume. Am fost atât de emoționat, că ba-mi venea să plâng, ba să râd. Am repetat întruna până dimineața Teodor, Teodor și, când am dat cu ochii de ceilalți, le-am spus. Acum știți ce-a fost și după aia.

Așa cum pe mine mă botezaseră Sfrijitu și uneori Ochiosu — de la ochii mei mari și verzi —, ceilalți copii aveau și ei nume care porneau de la cum arătau sau se purtau: Grasu, Păianjenu, Crețu, Bubosu, Tartoru, Puturosu, Lunganu, Piticu, Albastru, Ciungu și Sorel, care era tot galben ca un soare. Cel mai rău dintre toți era, desigur, Tartoru, chiar mai rău decât Ciungu, care mă ura pentru mâinile mele magice. Tartoru se hrănea din bucuria de a ne chinui pe toți, nu numai pe mine. Spera să obțină atenția lui Sabad și a oamenilor lui. Sau poate o făcea doar din răutate. Deși eu nu cred că oamenii sunt

cu adevărat răi înăuntru'. Cred doar că așa vor să pară, ca să conducă și să se teamă lumea de ei. Fin'că de omu' rău te ferești sau faci ca el. Da' ce știu io? Poate doar îmi place să cred asta, ca să-mi fie mai ușor.

— Ești mort! Ai auzit? Ești ca și mort aici! m-a amenințat Tartoru, încercând să mă sperie.

— Cel puțin eu am un nume, i-am spus, în timp ce mă întorceam cu spatele la el și la ceilalți copii, care priveau curioși să vadă ce are să se întâmple.

— Mă piș pe numele tău, mi-a zis el. Pentru mine Sfrijitu o să rămâi mereu. Ai înțeles? Mă piș pe numele tău de sfrijit!

— De parcă tu ai conta! Nu însemni nimic pentru mine. Tot ce contează este că MIE mi-a dat voie să am un nume adevărat, iar ție nu! Tu ești doar Tartoru.

— Auziți-l pe ăsta, fraților! a zis el către ceilalți copii încercând să-i prindă și pe ei în cearta noastră. Sfrijitu ăsta se crede mai bun ca noi!

Spre norocul meu, nimeni nu i s-a alăturat pe față; toți au preferat să privească spectacolul de pe margine, curioși să vadă cum are să se sfârșească. Și tot spre norocul meu, ca din senin, și-a făcut apariția tanti Loneta, care ne-a zis să ne potolim imediat și ne-a luat la goană dacă nu vrem să ajungem pe mâna lui Sabad. În timp ce se retrăgea spre locul lui, Tartoru mi-a șuierat printre dinți:

— Asta nu se termină așa!

— Da, știu, de rău ce ești!

Am căutat să stau cât mai departe de el și să-mi văd de-ale mele, însă eram sigur că Tartoru pune ceva la cale și m-atacă pe timpul nopții. Din fericire, eu dormeam cu o parte dintre copii la distanță măricică de camera lui. Cu